

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Nacionalni ispiti i državna matura – svrha i cilj

Vinko Filipović, prof.

ravnatelj Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

A blurred background image showing a person's hands writing on a document with a pencil. The person is wearing a white shirt. The text "NACIONALNI ISPITI" is overlaid in the center in a bold, blue, sans-serif font.

NACIONALNI ISPITI

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Ciljevi provedbe nacionalnih ispita

utvrditi postignuća
u ishodima
predmetnih
kurikuluma u
ključnim dijelovima
obrazovnih ciklusa
(4. i 8. razred)

sustavno pratiti
obrazovni sustav na
svim razinama, od
učenika i škole do
razine obrazovne
politike

pridonijeti uspostavi
usklađenoga i
učinkovitoga
sustava odgoja i
obrazovanja te
sustava kvalitete

Temeljni dokumenti za provedbu nacionalnih ispita

- Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 16/12, 86/12, 94/13, 152/14, 7/17, 68/18, 98/19, 64/20 i 151/22)
- Zakon o Nacionalnome centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja (NN 151/04, 116/21)
- Pravilnik o izmjenama i dopuni pravilnika o načinu provedbe vanjskog vrednovanja i korištenju rezultata vanjskog vrednovanja školskih ustanova (NN 23/11, 26/23)

Svrha provedbe*

- ✓ radi utvrđivanja postignute razine kompetencija te ostvarenosti odgojno-obrazovnih ishoda definiranih predmetnim kurikulumima i drugim dokumentima u svezi s obrazovnom politikom Republike Hrvatske i Europske unije
- ✓ radi vrednovanja za učenje odnosno vrednovanja naučenoga
- ✓ radi osiguravanja analitičkih osnova za poduzimanje mjera koje će voditi unapređivanju kvalitete sustava odgoja i obrazovanja
- ✓ radi osiguravanja analitičkih osnova za sustavno planiranje usavršavanja nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti – učitelja, nastavnika i stručnih suradnika.

*Pravilnik o načinu provedbe vanjskog vrednovanja i korištenju rezultata vanjskog vrednovanja školskih ustanova

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Postupak provedbe nacionalnih ispita u školskoj godini 2023./2024.

- Nacionalni ispiti su provedeni prema kalendaru i vremeniku provedbe objavljenome na mrežnoj stranici Centra: <https://www.ncvvo.hr/wp-content/uploads/2023/10/Kalendar-i-vremenik-NI-2024b.pdf>
- Učenici **četvrtoga razreda** pisali su nacionalne ispite iz Hrvatskoga jezika, Matematike i Prirode i društva.
- Učenici **osmoga razreda** pisali su nacionalne ispite iz Hrvatskoga jezika, Matematike, prvoga stranog jezika, Povijesti, Geografije, Biologije, Kemije i Fizike.
- Učenici koji se školuju na jeziku i pismu nacionalnih manjina pisali su i ispit iz materinskoga jezika (Češki jezik, Mađarski jezik i književnost, Srpski jezik ili Talijanski jezik).
- prilagodba ispitne tehnologije namijenjena je učenicima koji se školuju:
 - prema redovitome programu uz individualizirane postupke (čl. 5. Pravilnika o osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju, NN 24/15) i
 - učenicima koji se školuju prema redovitome programu uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke (čl. 6. Pravilnika).

Korištenje rezultata nacionalnih ispita*

- ✓ **Ako se nacionalni ispiti provode s ciljem vrednovanja za učenje, postignuće učenika upisuje se kao bilješka o praćenju u Razrednu knjigu (e-Dnevnik)**
- ✓ Centar analizira podatke prikupljene vanjskim vrednovanjem i izrađuje izvještaje o rezultatima vanjskoga vrednovanja.
- ✓ Centar je dužan školi omogućiti pristup rezultatima vanjskoga vrednovanja u kojem je škola sudjelovala.
- ✓ Škole su obvezne koristiti rezultate nacionalnih ispita i provjera ostalih sastavnica odgojno-obrazovnoga procesa za analizu i samovrednovanje, radi trajnoga unapređivanja kvalitete rada škola.

*Pravilnik o načinu provedbe vanjskog vrednovanja i korištenju rezultata vanjskog vrednovanja školskih ustanova

Korištenje rezultata nacionalnih ispita*

- ✓ Izvještaj o rezultatima vanjskoga vrednovanja u kojem je škola sudjelovala sadrži zbirne rezultate vanjskoga vrednovanja iskazane na razini škole te usporedbu tako iskazanih rezultata s rezultatima na nacionalnoj razini.
- ✓ Izvještaj o rezultatima vanjskoga vrednovanja u kojem je škola sudjelovala ne sadrži pojedinačne rezultate pristupnika dobivene u vanjskom vrednovanju.
- ✓ Svi osobni podaci prikupljeni vanjskim vrednovanjem smatraju se tajnima i ne mogu se koristiti u analizama i izvještajima.

*Pravilnik o načinu provedbe vanjskog vrednovanja i korištenju rezultata vanjskog vrednovanja školskih ustanova

Izrada inačica ispita za tisak (4. razred)

- **Izrađeno je 45 inačica ispita za tisak**

- **7 redovnih ispita**

Hrvatski jezik, Matematika, materinski jezici nacionalnih manjina (Srpski jezik, Mađarski jezik, Češki jezik, Talijanski jezik), Priroda i društvo

- **14 inačica ispita prilagodbe ispitne tehnologije**

iz svakoga predmeta dvije vrste prilagodbe (individualizacija tzv. IP ispiti i sadržajna prilagodba tzv. PP ispiti)

- **24 inačica ispita prevedenih na pismo i jezik nacionalnih manjina**

Prijevodi ispita iz Matematike i Prirode i društva (na češki jezik, mađarski jezik, srpski jezik i talijanski jezik) te prijevod prilagodbe tih ispita na pismo i jezik nacionalnih manjina

Škole i razredni odjeli (4. razred)

- Broj matičnih škola u kojima su se pisali nacionalni ispiti – **886**
- Broj područnih škola u kojima su se pisali nacionalni ispiti – **930**
- Broj razrednih odjela u kojima su se pisali nacionalni ispiti – **2 464**

Vanjski suradnici – nacionalni ispiti (4. razred)

Vanjski suradnici	Broj
Članovi SRS-a	27
Recenzenti (metodološka i sadržajna recenzija)	10
Prevoditelji ispita na jezik i pismo nacionalnih manjina	6
Lektori prevedenih ispita na jezik i pismo nacionalnih manjina	4
Ocjenjivači nacionalnih ispita	332

Izrada inačica ispita za tisak (8. razred)

- **Izrađeno je 138 inačica ispita za tisak**

- **14 redovnih ispita**

Hrvatski jezik, Matematika, prvi strani jezik (Engleski jezik, Njemački jezik, Francuski jezik), materinski jezici nacionalnih manjina (Srpski jezik, Mađarski jezik, Češki jezik, Talijanski jezik), Biologija, Fizika, Kemija, Geografija i Povijest

- **28 inačica ispita prilagodbe ispitne tehnologije**

iz svakoga predmeta dvije vrste prilagodbe (individualizacija tzv. IP ispiti i sadržajna prilagodba tzv. PP ispiti)

- **96 inačica ispita prevedenih na pismo i jezik nacionalnih manjina**

Prijevodi ispita iz Matematike, prvoga stranog jezika UPUTE (Engleski jezik i Njemački jezik), Biologije, Fizike, Kemije, Geografije i Povijesti (na češki jezik, mađarski jezik, srpski jezik i talijanski jezik) te prijevod prilagodbe tih ispita na pismo i jezik nacionalnih manjina

Škole i razredni odjeli (8. razred)

- Broj matičnih škola u kojima su se pisali nacionalni ispiti – 882
- Broj područnih škola u kojima su se pisali nacionalni ispiti – 112
- Broj razrednih odjela u kojima su se pisali nacionalni ispiti – 2199

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Vanjski suradnici – nacionalni ispiti (8. razred)

Vanjski suradnici	Broj
Članovi SRS-a	66
Recenzenti (metodološka i sadržajna recenzija)	28
Prevoditelji ispita na jezik i pismo nacionalnih manjina	21
Lektori prevedenih ispita na jezik i pismo nacionalnih manjina	4
Ocjenjivači nacionalnih ispita	920

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

DRŽAVNA MATURA

Polaganje državne mature*

- Srednje obrazovanje učenika gimnazijskih programa obrazovanja završava polaganjem državne mature.
- Ispite državne mature mogu polagati i učenici u strukovnim i umjetničkim programima obrazovanja, koji traju najmanje četiri godine i čije srednje obrazovanje završava izradbom i obranom završnoga rada u organizaciji i provedbi škole.
- Ispite državne mature mogu polagati i osobe koje su završile najmanje četverogodišnje srednje obrazovanje u Republici Hrvatskoj prije školske godine u kojoj polažu ispite državne mature, kao i osobe koje su izvan Republike Hrvatske završile srednje obrazovanje usporedivo s četverogodišnjim srednjim obrazovanjem u Republici Hrvatskoj, što utvrđuje Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja.

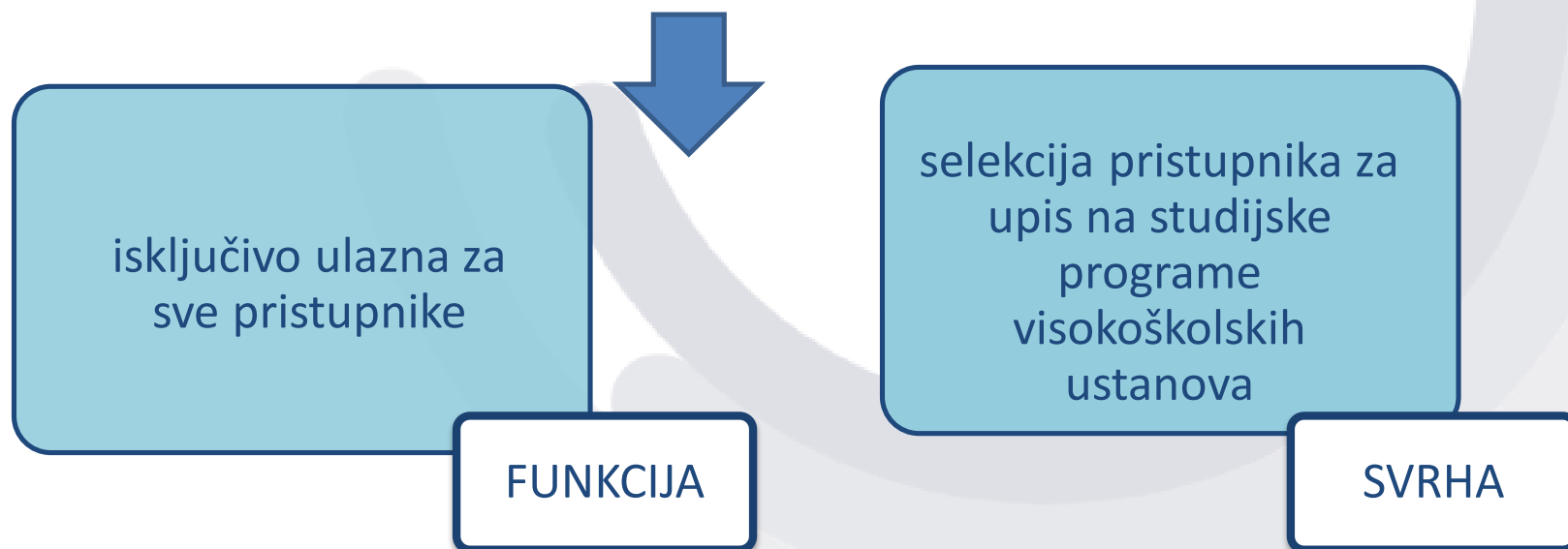
* Iz Pravilnika o polaganju državne mature

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

DRŽAVNA MATURA – funkcija i svrha

- Za učenike gimnazijskih programa – obvezna – funkcija izlazna i ulazna
- Za učenike četverogodišnjih strukovnih i umjetničkih programa – uloga razredbenog postupka na zahtjev sveučilišta
- Sastoji se od: - obveznog
- **izbornog dijela**

Temeljni dokumenti za provedbu državne mature

- Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18, 98/19, 64/20, 151/22, 155/23, 156/23)
- Zakon o Nacionalnome centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja (NN 151/04, 116/21)
- Pravilnik o polaganju državne mature (NN 01/13, 41/19, 127/19, 55/20, 53/21, 126/21, 19/23)

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Pristupanja državnoj maturi u školskoj godini 2022./2023.

Ukupno pristupnika: 28 917

Status pristupnika	Broj pristupnika (udio u %)
Gimnazije	10 459 (40,5 %)
Strukovne škole	15 367 (59,5 %)
Ukupno redovni pristupnici	25 826 (89 %)
Ukupno ostali pristupnici	3 091 (11 %)

Prilagodba ispita u školskoj godini 2022./2023.

- **1353** pristupnika pisali su ispite s prilagodbom
- Ukupno **4717** ispita je pripremljeno, provedeno i ocijenjeno uz prilagodbu ispitne tehnologije
- ispiti su prevedeni na **talijanski, srpski i mađarski** jezik: ukupno **202** pristupnika pripadnika nacionalnih manjina
- pojedini pripadnici nacionalnih manjina su, uz prijevod imali i prilagodbu ispitne tehnologije

Pristupanja državnoj maturi u školskoj godini 2022./2023.

Ukupno je isporučeno 138 772 ispita.

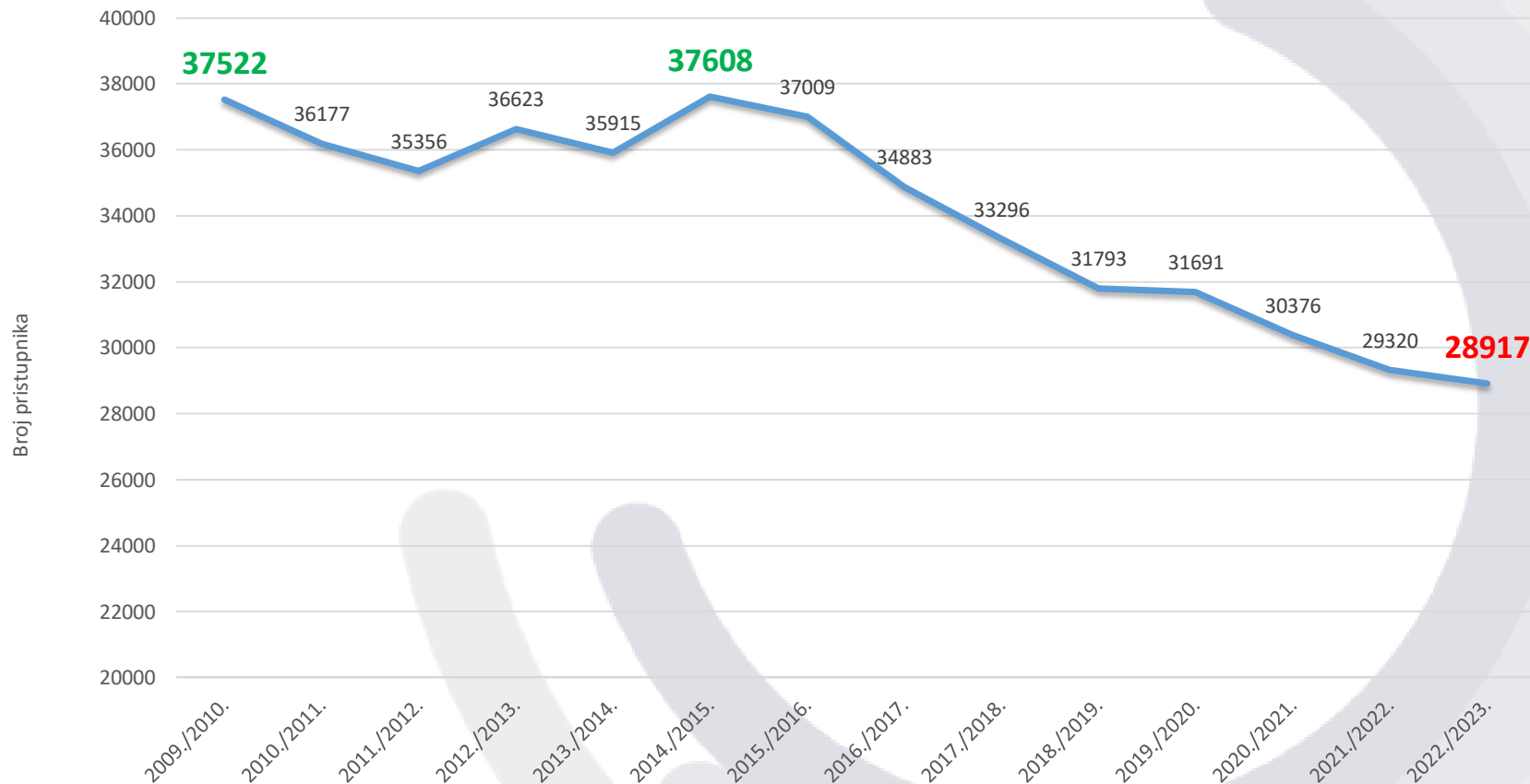
- 93,3 % pristupnika odabralo je 3 ili više ispita
- učenici strukovnih škola najčešće su izlazili na 3 ispita, a učenici gimnazija na 4 ili 5

Broj ispita	Postotak pristupnika
1	4,2
2	2,5
3	34,4
4	33,0
5	16,3
6	8,3
7	1,0
8	0,2
9	0,1

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Pristupanja državnoj maturi od 2009./2010. do 2022./2023. školske godine

Pristupanja državnoj maturi u školskoj godini 2022./2023.

Ispit	Broj pristupnika	Postotni udio u odnosu na predmet
Hrvatski jezik	27 156	100 %
Engleski jezik – viša razina	18 106	68 %
Matematika – osnovna razina	15 832	58 %
Matematika – viša razina	11 683	42 %
Engleski jezik – osnovna razina	8 534	32 %
Njemački jezik – osnovna razina	716	67 %
Njemački jezik – viša razina	356	33 %

- U odnosu na prethodne godine povećao se udio učenika koji biraju višu razinu ispita iz Matematike (bio je 33-35, a u školskoj godini 2021./2022. oko 40 %)

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Pristupanja državnoj maturi u školskoj godini 2022./2023.

Ispit	Broj pristupnika
Fizika	7 108
Biologija	4 575
Politika i gospodarstvo	4 167
Kemija	3 517
Psihologija	2 948
Informatika	2 717
Likovna umjetnost	1 482
Povijest	636
Sociologija	573
Geografija	301

Na svim je izbornim predmetima, osim Politike i gospodarstva, bio nešto veći broj pristupnika od prijašnjih godina.

Prigovori na bodovanje ispita od 2018./2019. do 2022./2023.

Školska godina	Ukupno broj ispita	Zaprimljeno prigovora	Prihvaćeno prigovora
2018./2019.	145 311	3668 (2,5 %)	1359 (0,9 %)
2019./2020.	144 662	4644 (3,2 %)	1575 (1,1 %)
2020./2021.	138 712	3987 (2,9 %)	1157 (0,8 %)
2021./2022.	139 160	2837 (2,0 %)	895 (0,6 %)
2022./2023.	138 772	3300 (2,4 %)	1164 (0,8 %)

- većina prigovora bila je na ispitima iz Hrvatskoga jezika, Matematike, Engleskoga jezika i Biologije

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Rezultat ispod praga prolaznosti od 2021. do 2023. godine

Broj obaveznih ispita		Gimnazije	Strukovne škole
1		363	3305
2		28	1378
3		3	417
Ukupni broj pristupnika s rezultatom ispod praga prolaznosti	2023.	394 (3,8 %) (-27)	5100 (33,2 %) (-91)
	2022.	223 (2,2 %)	4469 (29,5 %)
	2021.	360 (3,2 %)	4704 (32,1 %)

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Rezultat ispod praga prolaznosti od 2019. do 2023. godine

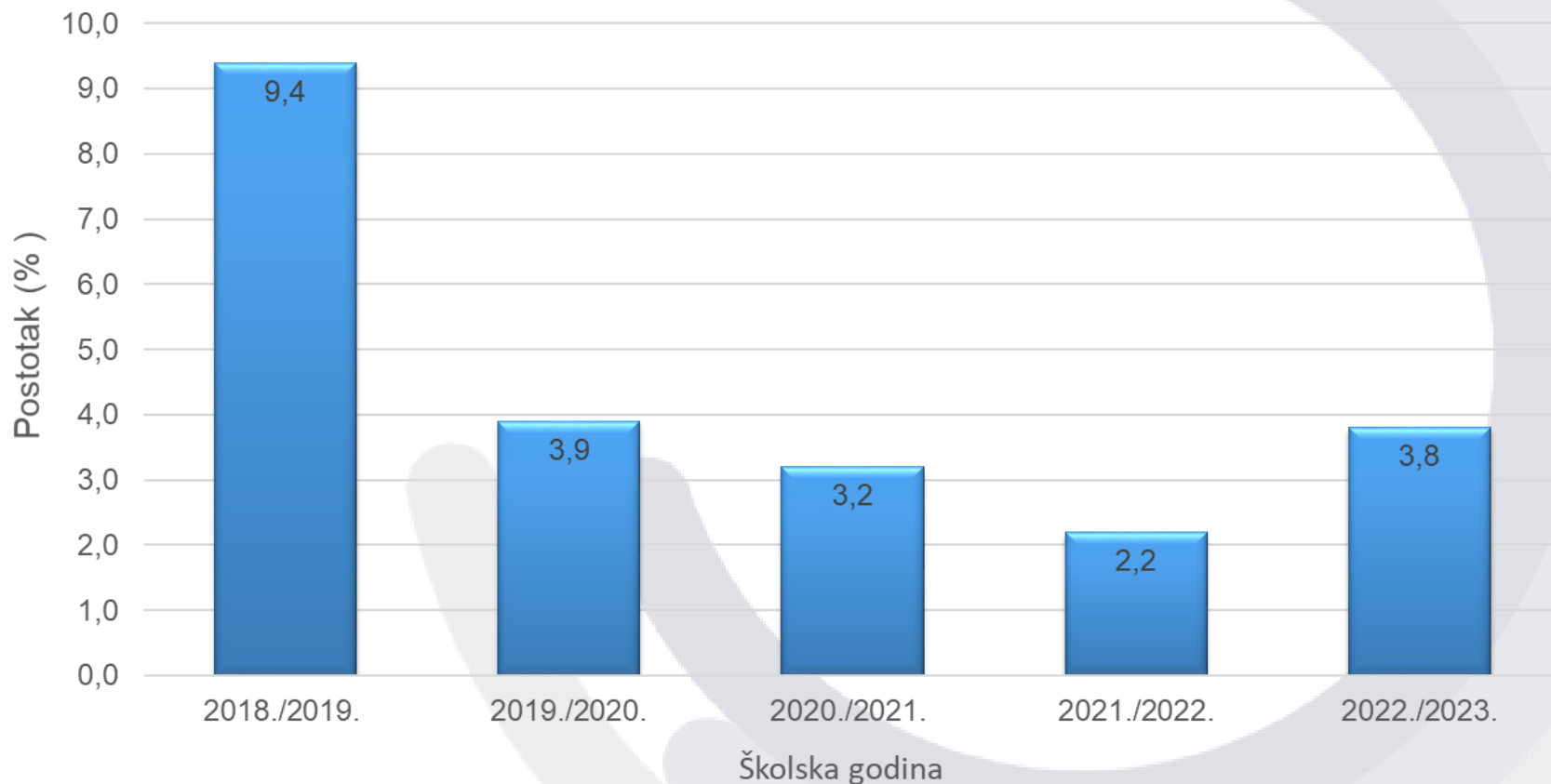
Godina	Ukupni broj svih negativnih ocjena
2019.	19576
2020.	15822
2021.	14383
2022.	12346
2023.	15832 (-325)

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Rezultat ispod praga prolaznosti od 2018./2019. do 2022./2023.

Postotak učenika gimnazija koji nisu položili državnu maturu

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Vanjski suradnici državne mature u školskoj godini 2022./2023.

Vanjski suradnici	Broj
Članovi SRS-a	128
Izrada ispita prilagodbe (font 14 i brajica)	5
Recenzenti (sadržajna recenzija)	43
Prevoditelji ispita na jezik i pismo nacionalnih manjina	20
Lektori prevedenih ispita na jezik i pismo nacionalnih manjina	8
Povjerenstvo za procjenu zahtjeva prilagodbe	15
Ocjenjivači ispita državne mature	857
Osobni pomagači	117
Ispitni koordinatori	388
Dežurstvo na provedbi npr. ispita iz Hrvatskoga jezika	4 505

Priprema ispita državne mature za školsku godinu 2023./2024.

- Pripremljeni su ispiti za 28 predmeta odnosno ukupno 35 ispita (uključujući višu i osnovnu razinu predmeta).
- Za svaki ispit izrađeno je tri do pet inačica ispita, ukupno 133 inačice ispita.
- Ukupni broj zadataka izrađenih za ovogodišnji prvi rok državne mature je 1707.
- Ukupni broj sastavljenih zadataka za ispite državne mature za školsku godinu 2023./2024. je 6502.

Broj inačica za DM 2023./2024.	Broj inačica prevedenih na jezike nacionalnih manjina	Broj inačica s prilagodbom ispitne tehnologije	Broj inačica na Braillevom pismu	Broj prevedenih inačica s prilagodbom ispitne tehnologije	Ukupno ispitnih inačica
133	140	155	17	44	489

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

HVALA NA POZORNOSTI!

vinko.filipovic@ncvvo.hr